

Asia: VN/16361/2022

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Onko avustus tarpeellinen?

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL kannattaa ehdotusta, sillä on välttämätöntä, että valtio korvaa kunnille näiden lapsiryhmien varhaiskasvatukseen liittyviä kustannuksia. Kuntien taloudessa ei ole ylimääräistä rahaa, eikä lainanottoa voida kunnissa lisätä.

Ovatko avustuksen myöntöperusteet selkeät?

JHL huomauttaa, että esitetty lakimuutos ei valitettavasti vielä turvaisi kunnille pysyvää, vakaata rahoitusta varhaiskasvatuksen järjestämiseen näille lapsille eikä järjestämisestä tulisi velvoittavaa, mikä heikentää kuntien mahdollisuuksia ja tapauskohtaisesti myös innokkuutta varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Lapsia tulisi kohdella yhdenvertaisesti kaikkialla maassa, sekä yksilöinä tasa-arvoisesti myös varhaiskasvatusoikeuden osalta. Olisikin siis suositeltavaa, että varhaiskasvatuksen järjestäminen kotikuntaa vaille oleville tilapäistä suojelua hakeville tai sitä saaville lapsille, kansainvälistä suojelua hakeville tai ns. paperittomille lapsille vakiinnutettaisiin velvoittavaksi, ja tarvittaessa muuttaa myös varhaiskasvatustilaa tämän osalta.

Onko teillä täydennettävää vaikutusarvioihin?

JHL haluaa muistuttaa varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön riittävydestä huolehtimisesta, sekä henkilöstön riittävästä osaamisesta ja täydennyskoulutustarpeesta ja sen rahoituksesta huolehtimisen. On tarpeen huolehtia henkilöstön osaamisesta kohdata sotaa tai muuta mahdollisesti traumatisoivaa syytä pakenevat lapset ja perheet, henkilöstön taidoista kommunikoida eri kulttuuri- ja kielitaustoista tulevien perheiden kanssa, sekä varhaiskasvatustilain mukaisesta ohjaus- ja neuvontavelvollisuuden täyttymisestä. Henkilöstön riittävyden turvaamiseksi on myös lisättävä varhaiskasvatushenkilöstön koulutuspaikkoja.

Onko teillä muita huomioita?

Traumatisoivista taustoista saapuvien lasten ja perheiden tuen näkökulmasta JHL kannattaa myös avoimen varhaiskasvatustoiminnan lisäämistä tämän erityisavustuksen piiriin, jotta kukin lapsi voidaan johdattaa varhaiskasvatukseen hänelle sopivalla tavalla ja tahdissa, ja jotta voidaan sitäkin

kautta tukea näiden lasten ja perheiden kotoutumista ja asettumista. Lain toimeenpanemiseksi on myös huolehdittava siitä, että tieto mahdollisuudesta osallistua varhaiskasvatukseen saavuttaa kohderyhmän poikkeuksetta.

Ehrnsten Lena

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry - Hanna Takolander,
koulutuspoliittinen asiantuntija, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry